
Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo,

U skladu sa Članovima 21.2 i 79 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu,

Imajući u vidu Multilateralni Sporazum o Uspostavljanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Područja (u daljem tekstu: Sporazum o ZEVP-u), koji je u ime Kosova potpisao UNMIK, kao i privremeno stupanje na snagu Sporazuma o ZEVP-u za Kosovo 10 Oktobra 2006,

Imajući u vidu da je Republika Kosovo preuzela međunarodne obaveze Kosova, uključujući one potpisane u njeno ime od strane UNMIK-a,

U cilju uspostavljanja propisa i postupaka za sertifikaciju pružaoca usluga u vazdušnoj plovitbi u Republici Kosovo u skladu sa članom 7 Uredbe (EC) Br. 550/2003 Evropskog Parlamenta i Saveta od 10. marta 2004. o pružanju usluga u vazdušnoj plovitbi u Jedinstvenom evropskom nebu (Uredba o Pružanju Usluge) i Uredbe Komisije (EC) Br. 2096/2005 od 20. decembra 2005. u kojoj se predviđaju zajednički zahtevi za pružanje usluga u vazdušnoj plovitbi,

Izdaje sledeću:

UREDBU Br. 12/2010
O SERTIFIKACIJI PRUŽAOCA USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

Član 1

1.1 Ova Uredba definiše uslove i propise koje trebaju ispuniti Pružaoци Usluga u Vazdušnoj Plovitbi (PUVP) koji rade i koji su registrovani u Republici Kosovo i metode izdavanja uverenja o mogućnostima i privilegijama Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo, koja deluje kao Nacionalni Nadzorni Autoritet (NNA), u procesu sertifikacije i stalnog nadzora Pružoca UVP.

1.2 Propisi utvrđeni ovom Uredbom nisu relevantni za vojne pružaoce usluga u vazdušnoj plovitbi u vezi vojnih operacija i vojnih vežbi.

Član 2

2.1 Za svrhe ove Uredbe, primenjuju se sledeći izrazi i definicije:

1. *Opšte Vazduhoplovstvo*: civilni vazdušni prevoz izuzev komercijalnog vazdušnog prevoza ili radova iz vazduha;
2. *Opasnost*: moguća pretnja: svaka situacija, događaj ili okolnost koja u određenim uslovima može dovesti do nezgode ili udesa;
3. *Rizik*: kombinacija mogućnosti ili čestoće pojave ozbiljne nezgode ili udesa i učinak po bezbednosti;
4. *Nacionalni Nadzorni Autoritet – NNA*: Autoritet koji nadgleda rad u sertifikaciji Pružaoca UVP, redovno nadgleda usluge vazdušne navigacije u ispunjenju izvesnih pisanih uslova, i drugih radova u skladu s ovom Uredbom. Autoritet civilnog vazduhoplovstva u Republici Kosovo (u daljem tekstu “ACV” je NNA za Republiku Kosovo;
5. *Nadzor Bezbednosti – NNA* radi u skladu sa Uredbom EC 1315/2007, i nadgleda organizacije bezbednosti koji se bave ATFM ili ASM funkcijom;
6. *Operativna organizacija* – organizacija koja pruža inženjerske i tehničke usluge koje služe kao rezervne ATS ili CNS usluge, i koje mogu biti deo Pružaoca UVP ili nezavisnog pravnog lica;
7. *Priznata organizacija* – Organizacija koju imenuje NNA da vrši izvesne nadzorne delatnosti u njegovo ime;
8. *Organizacioni prikaz* – Dokumentat koji opisuje organizaciju i način rada Pružaoca UVP;
9. *Popravne radnje* – koraci koji se preduzimaju za uklanjanje uzroka neusklađenosti sa pisanim uslovima;
10. *Sertifikat sposobnosti – Sertifikat pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi*: je dokumentat koji izdaje NNA, i potvrđuje da je Pružalac UVP u skladu sa relevantnim propisima za pružanje jedne ili više usluga u vazdušnoj plovidbi;
11. *Uredba EC Br. 550/2004* – kojom se uspostavlja okvir za stvaranje Jedinstvenog evropskog neba;
12. *Uredba EC Br. 2096/2005* – kojom se utvrđuju Zajednički propisi za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi;
13. *Uredba EC Br. 1315/2007* – O nadzoru bezbednosti u Menadžiranju vazdušnog saobraćaja i kojim se izmenjuje Uredba (EC) Br 2096/2005;
14. *Zahtev za sertifikaciju* – Obrazac Pružaoca UVP koji upućuje NNA s konačnim

ciljem izdavanja sertifikata;

15. *Zajednički propisi* – Uslovi koji se trebaju ispuniti od Pružaoca UVP (na osnovu Uredbe EC Br. 2096/2005);

- a) *Opšti uslovi*: Uslovi koji se trebaju ispuniti od strane Pružaoca UVP bez obzira na vrstu usluga koju pružaju (na osnovu Uredbe EC Br. 2096/2005, Odeljak 3 i Aneks 1);
- b) *Specijalni Uslovi*: Uslovi koji se trebaju ispuniti od pružaoca bilo kojih usluga u vazdušnoj plovidbi (na osnovu Uredbe EC Br. 2096/2005, Odeljak 3, i Aneksi 2, 3, 4 i 5);

(2) Za svrhe ove Uredbe, primenjuju se sledeće skraćenice:

NSA – Nacionalni Nadzorni Autoritet (NNA)
ANSP – Pružaoci Usluga u Vazdušoj Plovidbi (PUVP)
ATM – Uprava Vazdušnog Saobraćaja (ATM)
ATFC – Uprava Toka Vazdušnog Saobraćaja (UTVS)
ATS – Usluge Vazdušnog Saobraćaja (UVS)
AIS – Usluge Aeronautičkih Informacija (UAI)
CNS – Komunikacija, Navigacija, Nadzor (KNN)
MET – Meteorološka služba
ASM – Uprava vazdušnog prostora (UVP)
ESARR – Propisi Eurocontrol-a za Uređivanje Bezbednosti (PEUB)

Član 3

Pružalac Usluga u Vazdušoj Plovidbi (PUVP) pruža usluge u vazdušnoj plovidbi na vazdušnom prostoru Republike Kosovo ukoliko taj pružalac ima prethodno uverenje za pružanje tih usluga.

Član 4

Bez obzira na Član 3, pružaoci vojnih UVP usluga u Republici Kosovo i/ili pružaoci usluga Vazdušne Odbrane mogu pružiti UVS usluge Opštem Vazdušnom Saobraćaju u skladu sa Uredbom (EC) 550/2004 Član 6 (5) iako ranije nisu imali uverenje za pružanje takvih usluga.

Član 5

Bilo koja usluga vazdušne navigacije mora biti u skladu sa uslovima predviđenim uverenjem.

Član 6

6.1 Pružalac UVP obaveštava ACV 120 dana pre planiranog dana o podnošenju Propisa za dobijanje Sertifikata.

6.2 Nakon prijema obaveštenja, predviđenog stavom 1, ACV overava plan sertifikacije i prosleđuje ih Pružaocu UVP u roku od 30 dana, zajedno sa kontrolnim listama o usklađenosti sa Zajedničkim propisima.

6.3 Pružalac UVP podnosi ACV-u zahtev za izdavanje sertifikata u roku od 30 dana od prijema plana sertifikacije kao što je predviđeno stavom 2.

Član 7

7.1 Pružalac UVP koji odluči da ne iskoristi priliku pružanja preko-graničnih usluga može podneti zahtev ACV-u koji je ograničen samo na vazdušni prostor koji spada pod odgovornost Republike Kosovo.

7.2 Da bi podneo takav zahtev, pružalac UVP pruža usluge ili planira da ih pruža samo u jednoj ili više kategorija:

- a) Opšte vazduhoplovstvo;
- b) Usluge iz vazduha;
- c) Komercijalni vazdušni prevoz ograničen na vazduhoplove s manje od 10 tona maksimalne mase uzletanja ili manje od 20 putničkih mesta;
- d) Komercijalni vazdušni prevoz s manje od 10,000 kretanja godišnje bez obzira na maksimalnu masu uzletanja i broja putničkih mesta, kao "kretanja" se podrazumeva zbir uzletanja i sletanja i izračunati kao prosek u poslednje tri godine.

7.3 Da bi podneo takav zahtev, pružalac usluga u vazdušnoj navigaciji koji ne pruža usluge vazdušnog saobraćaja treba da ima ukupni godišnji promet od 1,000,000 EUR ili manje u odnosu na usluge koje pruža ili planira da pruža.

7.4 Da bi podneo takav zahtev, podnosilac zahteva koji pruža usluge informacija o letovima u aerodromima treba da redovno operiše na ne više od jednog radnog mesta na bilo kojem aerodromu.

Član 8

Uverenje ACV-a za pružanje usluga zavisi od toga da Pružalac UVP i jedinice

ispunjuju propise Zajedničkih propisa za pružanje vazdušnih usluga predviđene Uredbom Komisije (EC) 2096/2005.

Član 9

Bez obzira na Član 8 ove Uredbe, uverenje ACV-a za pružanje ograničenih usluga po zahtevu u skladu sa Članom 7 ove Uredbe obuhvata specifične izuzetke od usklađenosti sa Zajedničkim propisima kao što je dozvoljeno Članom 4 Uredbe Komisije (EC) 2096/2005.

Član 10

ACV, pre izdavanja uverenja za pružanje usluga, treba da izvrši nadzor tog Pružaoca UVP i/ili jedinice(a) u skladu sa zahtevima Uredbe Komisije (EC) 1315/2007 i "Priručnika o postupcima za nadzor bezbednosti usluga vazdušne navigacije" izdatog od strane ACV-a. Nadzor obuhvata reviziju pružaoca UVP i svih jedinica.

Član 11

Pružaoци UVP koji podnesu zahtev za sertifikaciju treba da, zajedno sa zahtevom dostave i dokumentaciju naznačenu u Članu 13 ove Uredbe i drugu dokumentaciju po zahtevu ACV-a i da olakšavaju i sarađuju pri reviziji i inspekcijama po potrebi.

Član 12

Uverenje za pružanje usluga vazdušnog saobraćaja izdaje se na određeno vreme i predmet je specifičnih uslova po presudi ACV-a.

Član 13

13.1 Pružalac UVP dostavlja ACV-u opis organizacije (i održava istu podnošenjem bilo kakvih izmena tokom celokupnog trajanja sertifikacije pružaoca UVP) koja sadrži sledeće informacije:

13.1.1 Izjavu potpisanu od strane Izvršnog Načelnika ili ekvivalentnog službenika kojom se potvrđuje da organizacija i bilo koja naznačena dokumentacija definišu trenutnu i stalnu usklađenost organizacije sa svim predviđenim propisima i slaže se da obezbedi ACV-u svu dokumentaciju za ocenu opisa;

13.1.2 Bezbednosnu politiku organizacije u skladu sa odredbama Zajedničkih propisa;

13.1.3 Nazive položaja i imena viših upravnika organizacije;

13.1.4 Odgovornosti i dužnosti ovih viših upravnika u odnosu na sprovođenje zajedničkih propisa uključujući:

- a) Kompletan opis funkcije uprave bezbednosti koja je identifikovana u organizaciji s odgovornošću za razvoj i upravu sistema uprave bezbednosti;
- b) Odgovornosti i dužnosti kao i mere putem kojih se obezbeđuje da je viša uprava organizacije aktivno uključena u upravi bezbednosti;

13.1.5 Dijagram organizacije koji pokazuje dužnosti linijske uprave u oblastima predviđenim Zajedničkim propisima;

13.1.6 Opšti opis ljudskih resursa;

13.1.7 Opšti opis zgrada i svih postrojenja u organizaciji;

13.1.8 Delokrug usluga koje će se pružati po uverenju;

13.1.9 Postupak za izmenu opisa i obaveštavanje ACV-a o izmenama;

Član 14

14.1 Pružalac UVP treba da uspostavi i održava, tokom celokupnog trajanja uverenja, kompletni opis kako organizacija ispunjuje i nastavlja da ispunjuje Zajedničke Propise koji mogu obuhvatiti izričitu napomenu neke odredbe nekog dokumenta ili pak celokupnu dokumentaciju:

- a) Priručnik o upravi bezbednosti;
- b) Sistem uprave bezbednosti (uključujući specifične postupke za svaku jedinicu);
- c) Sigurnosni dosije za svaku jedinicu (ukoliko postoji);
- d) Operativni priručnik UVS koji je specifičan za svaku jedinicu;
- d) Obuka kontrolora vazdušnog saobraćaja i održavanje procesa stručnosti kako je predviđeno uredbom ACV-a br. 04/2008 o licenciranju KVS-a;
- e) Obuka inženjerskog i tehničkog osoblja, kvalifikacija i održavanje procesa stručnosti kako je predviđeno Uredbom Komisije (EC)2096/2005;
- f) Stara se da je osoblje adekvatno osposobljeno i stručno za vršenje predviđenog posla.

- g) Dokumentacija o garanciji bezbednosti koja obuhvata:
- i. Informacija o izmenama vezanim za bezbednost u svakoj jedinici;
  - ii. Dokumentacija u vezi izmena u postupcima UVS (dodatna ili privremena uputstva itd.);
  - iii. Procene bezbednosti i analiza opasnosti u vezi izmena u radu;
  - iv. Interni izveštaji o istragama bezbednosti u vezi izveštaja o događajima ili istrage vršene kao rezultat bezbednosnih događaja koje su prijavljene putem internih procesa izveštavanja;
  - v. Zapisi sastanaka u kojima su razmotrena bezbednosna pitanja (npr. tehničke ili inženjerske komisije o KVS, radne grupe za upravu bezbednosti ukoliko su takve grupe osnovane);
  - vi. Izveštaji ili procene sa pregleda unutrašnje bezbednosti zajedno sa zapisima o merama koje su preduzete da bi se sprovele preporuke;
  - vii. Izveštaji unutrašnje revizije SMS-a o proceni usklađenosti ili efektivnosti.
- h) Sistem garancije kvaliteta;
- i) Priručnik uprave bezbednosti;
- j) Petogodišnji (5) Poslovni Plan i Godišnji Plan;
- k) Godišnji Izveštaj.

Član 15

Pružaoци UVP moraju podneti zahtev za izdavanje sertifikata ne kasnije od 6 meseci nakon stupanja ove Uredbe na snagu.

Član 16

Ova uredba stupa na snagu 18 Novembra 2010.

Dritan Gjonbalaj
Generalni Direktor